

הערות הנוגע לציצית - שיעור 773

I. לכבס טליתות ע"י נכרי -

(א) עיין בבית יוסף (כ"ה) שכתב בזוי מצוה (שהביא בשם הכלבו והאורחות חיים בשם הרא"ש) ומ"מ כתב ולא ראינו ולא שמענו מי שהקפיד בזה מעולם אמנם עיין ברמ"א (כ"ה - ג) שיש שנהגו שלא לשכב בטלית שיש בו ציצית גם שלא ליתנו לכובס נכרי לכבס אך נוהגים להקל לשכב בהם וכן ליתן לכובס א"י מיהו יש מחמירין בזה (שער הציון ט"ז - י"ז)

(ב) ונראה לי - דאין צריך להחמיר בטלית קטן ועיין בשו"ע הרב (ז) דמותר לכתחלה וכ"כ הא"ר דמשמע מהלבוש שכן דעת הרמ"א דמקילין גם על כיבוס נכרי וכ"כ השער הכולל על סידור התניא שטעות סופר בדברי הרמ"א וצריך לומר "אך נוהגין להקל" היינו דקאי גם על הכיבוס נכרי ועיין באשל אברהם מבוטשאטש שכתב שמונעין כיבוס נכרי הוא רק בטלית גדול ואולי ג"כ בטלית גדול היו נוהגים להקל ועוד דבזמן הזה הכיבוס במכונה וג"כ הגיהוץ אינם בידים לכן אין צריך להחמיר ואפשר דאפילו הדעת תורה ושכנה"ג מודים דאין צריך להחמיר ועיין בשו"ת קנין תורה (ז - ז) ובפסקי תשובות (כ"ה - ז)

II. אם צריך לישן בלילה בטלית קטן

(א) עיין ברמ"א (כ"ה - ג) שנוהגים להקל לשכב בהם וכ"כ האר"י ז"ל (מ"ב ט"ז) ועיין בספר ארחות רבינו (ח - זף כ"ד) דאינו ישן בלילה עם הטלית קטן וכן העידו על מרן החזו"א דכשקם נוטל תחילה את ידיו סמוך למטתו ואח"כ לובש מיד את הטלית קטן

(ב) עיין בכף החיים (ט"ו - ט"ז) דאין זמן שיהיה פטור מן הציצית קטן אלא דוקא במרחץ משמע הא לבית הכסא ולתשמיש המטה אין לפשוט

III. יש ליזהר כשאדם לובש טלית שלא יגרור ציציותיו (כ"ה - ז)

(א) יש מפרשים הטעם משום ביזוי מצוה ועוד כי קרוב שיפסלו (מ"ב י"ח) ועיין בערוך השלחן (ז) דאפשר דהקפידה הוא רק בשעת לבישה שעושה הברכה ולא אח"כ ואם דרך מקרה אין קפידה ויש שתוחבין קצוות הטלית בתגורתו וכתב ואני לא ראיתי לגדולים שעשו כן (ט"ז)

(ב) יש שכתב שהרואה את חברו שציציותיו נדרסות ברגליו יודיענו כדי שיגביהן (עיין בספר ציצית הלכה פסוקה זף ט"ח)

IV. הברכה הוא להתעטף בציצית בשו"א תחת הבי"ת ולא פת"ח וכ"כ בלבוש כי פת"ח על כרוך פירושו בציצית המיוחדות דהיינו תכלת שהוא עיקר מצות הציצית ולכן בפת"ח הרי זו ברכת שוא ושקר ובשו"א פירושו בציצית כל דהוא אמנם השו"ע הרב (ק - ז) וכ"כ האר"י בסידורו והשל"ה ובסידור הגר"א ובהיעב"ץ בפת"ח וכ"כ הערוך השלחן (ג) והקיצור שו"ע (ט - ח)

V. להקפיד על כיסוי הראש בטלית כל עת התפילה ובקריאת התורה

(א) יש אומרים דהטלית צריך להיות על ראשו מאדון עולם עד סוף התפילה עיין בפסקי תשובות (ח - ח) ואבאר

(ב) כל שכן לעליה לקריאת התורה אמנם ע"ע בשדי חמד שהביא הרמ"א (רפ"ז - ג) דלא

VI. דעת הב"ח (ס"מ"ח) דבמצוות ציצית וסוכה הכוונה בהם לעיכובא ולפי זה אם קראוהו לתורה ולוקח טלית לעלות לבימה שאז זמנו בהול ומסתמא אינו מכוין אז בלבישתו לקיים מצות עשה ועובר בזה על המצות עשה זו (בה"ל סימן ס' ד"ה וי"ח) דהיינו שנחשב כאילו לובש בגד ד' כנפות בלי ציצית ועיין בפסקי תשובות (ח - י"ט) ואבאר

VII. ההולך לשוט במים או למקוה ונוטל הטלית קטן מעליו זמן רב אם צריך לברך וה"ה בימים נוראים ובשמחה בסעודת שבת וכדומה עיין בשו"ע (ח - י"ד) דאם פשט טליתו אפילו היה דעתו לחזור ולהתעטף בו מיד צריך לברך והרמ"א כתב שאין מברכים אם נשאר עליו טלית קטן והמחלוקת תלוי אם ההפשטה הוי הפסק (מ"ב סקל"ו) ולכן כתב הבה"ל (ד"ה וי"ח) דהיוצא מבית המרחץ צריך ברכה שנית דאיכא הפסק גדול ויש מי שאומר עד ג' שעות נקרא מיד וכ"כ השו"ת חלקת יעקב (ח - ק"ה) ועיין בשו"ת ציץ אליעזר (י"ג - ד) שכתב בשם התורת חיים דאפילו אם מפסיקים טובא בין הפשיטה ולבישה אין מברכים כיון שדעתו לחזור וללובשם וכ"ש אם מוכרח לחזור וללובשם ועיין בשו"ת באר משה (ו - ה) ולמעשה הואיל ואנו קי"ל ספק ברכות להקל אין צריך לברך ואם צריך ללבוש הטלית קטן על מלבושיו עיין בשו"ע (ח - י"ח) ומ"ב (ח - סקל"ו) ושו"ת ציץ אליעזר (ח - ג) ושו"ת יחזקאל דעת (ז - ח)

VIII. מי ששכח טלית או דברים אחרים שיש בהם צורך גדול לשבת והוא באוטו אם הוא ברשות היחיד או אפילו בכרמלית יש להתיר לומר לנכרי להביאו דהוי שבות דשבות במקום מצוה או צורך גדול (ז"ה - ה) וצ"ע שיש כאן כמה איסורים ועיין בספר בדיני שבות (דף מ"ו ודף י"ח) דהוי דחוויה וכ"כ האג"מ (ג - מ"ז) בענין סגירת המזגן האויר המחובר למורה שעות דשבות דשבות מקום צורך הוי רק בדיעבד ועיין במלכים אמניך (דף קמ"ח) דמ"מ הוי רק אמירה אחת וצ"ע

IX. פסקי רב שלמה זלמן אויערבאך מספר הליכות שלמה

(א) מותר ללבוש טלית קטן כשהוא בבית הכסא או בבית המרחץ אך שנכון שלא לכוין אז לשם מצוה (מנחת שלמה ח - ח)

(ב) המחנכים את הקטנים בני ג' וד' לברך על פסולות אין למחות בהם כיון דלא הגיעו עדיין לחינוך (דף כ"ז)

(ג) טלית שחוטט הציצית שבה נסתבכו ביותר זה בזה יתעטף בה בשבת כמו שהוא ויברך עליה אבל לא יפריד החוטים זה מזה בשבת משום תיקון מנא (דף כ"ז)

(ד) הפושט טליתו על דעת לחזור וללבושה אפילו נשתחה זמן מרובה אינו חוזר ומברך עד שיעברו ג' שעות וכשם שאינו חוזר ומברך כך אין צריך לעמוד כשמתעטף בה

(ה) הלובשים טלית גדול כבר נהגו שהעולם סומכין על הברכה שיברכו עליה להוציא הטלית קטן (מ"ב ח - כ"ד) ואף אם שוהה זמן מרובה בין הלבושות (דף ל"ח)

(ו) מותר ללבוש טלית קטן על בשרו ולא חשיב ביזוי מצוה שהרי לובשו כדרך שלובש שאר בגדים (ס)

(ז) טלית של קהל מותר ללבושה בלא לבדוק את כשרות ציציותיה

(ח) נפלה טליתו בשעת התפלה כשחוזר ולבושה אינו צריך לברך (דף ל"ג)

נפסם לעילוי נשמות אבי אורי ר' אליעזר ליפא בר' יעקב ארזבי ע"ה ואלא אורתי' באשה רחל בר' גרשון חנוך העניך הכפן ע"ה
ועליו נשאת אמי היקר ר' איסר זלמן בר' אליעזר ליפא ע"ה